

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Stuurgroep Bonus

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 1 12 31 24 12 18
F 1 12 31 24 12 18

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
M. Janssen
(Senior) Beleidsmedewerker
0120 @minvws.nl

memo

Advies verantwoording en werkkosten Bonusregeling

Datum
19 augustus 2020

Aantal pagina's
6

Aanleiding

De stuurgroep Bonus heeft de projectgroep gevraagd om te kijken of er (aanvullende) beheersmaatregelen gevormd kunnen worden die ervoor zorgen dat de kans op onrechtmatigheid zo klein mogelijk wordt.

De voorstellen uit de nota werkkostenregeling en verantwoordingsarrangementen die de stuurgroep 10 augustus heeft besproken vormen hiervoor het uitgangspunt. Voor de volledigheid zijn deze in de bijlage opgenomen. De ADR is gevraagd om hierover advies uit te brengen¹. Dit advies is op 20 augustus ontvangen. Tevens is in dit memo verrijkt met een FEZ reactie.

Dit memo geeft een tussentijds inzicht op basis van de informatie die nu voorhanden is. Verdere uitwerking van de stukken maakt dat er een specifiek advies afgegeven kan worden.

Samenvatting

- De uitwerking van de risico-analyse, de regeling en de uitvoeringstoetsen van DUS-I en FDC verdienen nog aandacht;
- De voorgestelde richting met betrekking tot de werkkostenregeling en verantwoordingsarrangementen leveren onzekerheden op, in de nota staan beheersmaatregelen om deze enigszins te mitigeren;
- advies om risico op staatssteun te verlagen door regeling te melden aan Brussel (check WJZ).

Algemene opmerkingen

Basis voor een risicoanalyse is de (concept) regeling en een uitvoeringstoets van DUS-I en FDC. Omdat de regeling, en uitvoeringstoets niet beschikbaar zijn bestaat hierdoor onvoldoende zicht op de risico's. Denk hierbij aan het feit dat veel zorgaanbieders nieuw zijn voor SAP, FDC de NAW gegevens moet invoeren en de controle die DUS-I daarop moet uitvoeren. Het is van belang dat MEVA en DUS-I hier in de uitvoering nu naar kijken, ook omdat het naar verwachting om veel aanvragen gaat. Dit zelfde geldt voor het verantwoordingsregime. Uiteindelijk leiden regeling en risico afwegingen tot een indeling in verantwoordingsarrangementen en daaraan voortvloeiend het

¹ Disclaimer: de ADR heeft gereflecteerd op de stukken van de werkkostenregeling en de verantwoordingsregimes. In de subsidiecontrole kan en mag de ADR op basis van de controle een ander zelfstandig oordeel vellen.

accountantsprotocol. De regeling heeft daarnaast een herziene risico-analyse nodig.

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

In het debat over de waardering van zorgmedewerkers d.d. 19 augustus 2020 heeft de minister toegezegd betalingen van de bonus voor het einde van het jaar gereed te hebben. Deze toezegging zorgt voor een erg krappe planning (loket voor aanvragers gaat 1 oktober open) en brengt risico's met zich mee voor de controle van DUS-I in het verleningsproces (incompletebrieven/controlé FDC).

Datum
19 augustus 2020

Voor een regeling waarin (rechtmatigheids)fouten en of onzekerheden zitten is de escalatieprocedure van toepassing. Dit houdt in dat de SG en bewindspersonen op de hoogte worden gebracht van de risico's ten aanzien van de rechtmatigheid. En mogelijke alternatieven worden voorgelegd. VWS dient zich volgend jaar over deze onzekerheden in de bedrijfsvoeringparagraaf van het jaarverslag te verantwoorden.

Werkkostenregeling

VWS betaald per bonus €1800 aan de zorgaanbieder, waarbij €1000 naar de zorgprofessional als netto bonus en €800/750 de vergoeding voor de verschuldigde belasting. In de stuurgroep van 10 augustus is ingestemd met optie 1 waarbij het volledige bedrag voor de verschuldigde belasting 800/750 wordt verleend, en de volledige 800/750 wordt vastgesteld.

Dit betekent dat 800/750 euro per bonus (aan zorgmedewerker) mogelijke overcompensatie is. Door Financiën wordt op 07/09/20 nog een analyse op SBI-code verstrekt waaruit volgt hoeveel procent van de aangegeven SBI-codes eindheffing afdraagt (en dus de vrije ruimte volledig benut heeft).

Inschatting mogelijke onrechtmatigheid

Het niet melden van mogelijke staatssteun aan de Europese Commissie heeft tot gevolg dat de regeling als onrechtmatig wordt aangemerkt (uitgaan van €1,44 miljard) en een formele onrechtmatigheid voor de gehele regeling op basis van art. 108 WEU.

Optie 1 kan daarnaast leiden tot een onzekerheid van €600 miljoen (het ingeschatte benodigde bedrag om de verschuldigde belasting voor het totaal aan te verstrekken subsidie voor zorgbonussen te compenseren), omdat VWS niet controleert of een werkgever het volledige bedrag afdraagt. Hierdoor ontstaat er een risico dat (een deel van) het bedrag achterblijft bij de werkgever. De verlening is namelijk gebaseerd op een P*Q. Het is nog onduidelijk of dit punt kan meelopen in de controle door de accountants. Dit dient nog uitgewerkt in de regeling en accountantsprotocol.

Beheersmaatregelen aanpak werkkostenregeling

Beheersmaatregel bij vermoeden van staatssteun, conform de Europese richtlijnen, is de regeling en de daarin opgenomen mogelijke staatssteun (€600 miljoen voor optie 1) te melden bij de Europese Commissie. De Europese Commissie heeft aangegeven dat de overheden hun steunmaatregelen eerst moeten notificeren (ingeval van mogelijke staatssteun), de Commissie zal zorgen voor een snelle afhandeling en goedkeuring. Dit dient vóór 1 oktober te gebeuren.

Een andere beheersmaatregel is, in afwijking van hetgeen is afgesproken in de stuurgroep, de werkkostenregeling wel middels pxx te verlenen, maar conform werkelijke kosten vast te stellen. Dat zorgt wel voor meer terugvorderingen maar is wel een beperking van de onzekerheden/onrechtmatigheden.

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Beheer

Verantwoordingsarrangementen

In de stuurgroep van 10 augustus zijn drie voorstellen uit de nota verantwoordingsarrangementen besproken. Voor de volledigheid zijn deze in de bijlage opgenomen.

Datum
19 augustus 2020

Inschatting mogelijke onzekerheid

Van aanvragers tot € 25.000 is de verwachting dat deze groep aanvragers onbekend is bij VWS en zij hebben niet zoals grote zorgaanbieders een goede interne governance structuur opgebouwd. VWS vindt het niet ondenkbaar dat bij deze groep aanvragers M&O risico's kleven maar kiest ervoor deze groep aanvragers niet mee te laten lopen in de steekproef. Dit kan leiden tot een onzekerheid van € 68,5 miljoen (inschatting op basis van tabel inschatting zorgaanbieders en maximaal te verlenen bedrag, zie bijlage).

Aan de aanvullende steekproef van 5% (aanvraag vanaf €25.000-€180.000) kunnen geen conclusies getrokken worden omdat het geen statische steekproef is, waarbij fouten als incidenteel worden aangemerkt en er niet geëxtrapoleerd wordt. Verder is niet duidelijk hoe en door wie de steekproef zal worden uitgevoerd en op welke criteria zal worden gecontroleerd. Dit kan leiden tot een onzekerheid van € 117,5 miljoen (inschatting op basis van tabel inschatting zorgaanbieders en maximaal te verlenen bedrag categorieën 4-6, zie bijlage).

Beheersmaatregelen aanpak verantwoordingsarrangementen

Het verhogen van de grens voor de controleverklaring (van €125.000 naar €180.000) is niet adequaat onderbouwd in de risico-analyse en blijft vooral te zijn ingegeven door beperking van de administratieve last van de instellingen. Optie is om de verhoging van het grensbedrag te onderbouwen met de juiste argumenten of anders het grensbedrag niet te verhogen.

Het vergroten van de steekproef door DUS-I voor aanvragen tot 180.000 kunnen de onzekerheden worden verkleind.

De bestuursverklaring kan zorgen voor een 'schijnzekerheid' bijvoorbeeld omdat niet alle aanvragers qua organisatie een structuur hebben die het rechtvaardigt om aan een bestuursverklaring extra zekerheid te ontleen. Een bestuursverklaring bij kleine zorgaanbieders (geen stichtingen) verklaart dan over de eigen aanvraag. Dit kan wel als er sprake is van bijvoorbeeld een stichting. Hier is sprake van een meerhoofdig bestuur, waarbij meerdere personen kunnen meekijken. Een derdenverklaring kan mogelijk een oplossing hiervoor bieden maar discussie hierover loopt nog met NBA (conform voorstel NOW-regeling).

Zorg voor een accountantsprotocol waar alle criteria zoals opgenomen in de regeling worden afgedekt en vermeld hierbij de door de accountant te hanteren tolerantie. Met de NBA dient tijdig over een accountantsprotocol moeten worden overlegd.

Het opvragen van een accountantsproduct brengt ook administratieve lasten voor DUS-I met zich mee – verplicht om na te lopen of accountant onzekerheden e.d. heeft gevonden tijdens de controle.

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Deheer

Datum
19 augustus 2020

Bijlage

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Deheer

Beslispunten nota verantwoordingsarrangementen²

Datum
19 augustus 2020

1. Voorstel 1: verhogen grens voor de eis van een controle verklaring van € 125.000 naar € 180.000
→ *Stemt de stuurgroep in om dit voorstel voor te leggen bij het ministerie van Financiën?*
2. Voorstel 2: verantwoording tot € 180.000
 - Onder de € 25.000 alleen een steekproef uitvoeren indien zij geregistreerd zijn in het misbruik & oneigenlijk gebruik-register van VWS en/of in het register van de FIOD en SIOD
 - Boven de € 25.000 maar onder de € 180.000 een bestuursverklaring opvragen en tevens een steekproef van 5%
→ *Stemt de stuurgroep in met deze wijze van controle op aanvragers tot € 180.000?*
3. Voorstel 3: verantwoording vanaf € 180.000
 - Uitzoeken of instellingen met een Wtzi-toelating hun accountantscontrole kunnen samenvoegen met de algemene verantwoording (verdere uitwerking met Pzo nodig)
 - Instellingen die geen Wtzi-toelating hebben, kunnen verantwoorden volgens het vastgestelde accountantsprotocol dat moet worden opgesteld voor deze regeling.
→ *Stemt de stuurgroep in met het verder uitzoeken van de mogelijkheid om de controle op de bonus samen te voegen met de algemene verantwoording voor zorginstellingen met een Wtzi-toelating?*

Beslispunt nota werkkostenregeling³**Beslispunt:**

- Kan de stuurgroep instemmen met optie 1?

Optie 1 - Volledige 800/750 verlenen - volledige 800/750 vaststellen met risico
De eerste optie is de subsidie ter compensatie van de af te dragen belasting met een PxQ subsidie verlenen en ook als zodanig achteraf vaststellen. Bijvoorbeeld: indien voor 4 werknemers bonus is aangevraagd, wordt ook voor 4 werknemers de maximaal af te dragen eindheffing verleend, zijnde € 800 per werknemer. Achteraf controleren we niet of er daadwerkelijk 4 x € 800 is afgedragen aan eindheffing.

Te accepteren nadelen

- Omdat we niet controleren of een werkgever het volledige bedrag afdraagt, is er een risico dat (een deel van) het bedrag achterblijft bij de werkgever. In dat geval kan sprake zijn van staatssteun. Dat is het geval in voorbeeldsituatie a en b.
- Bovenstaand risico betekent wel dat een deel van de 600 miljoen (het ingeschatte benodigde bedrag om de verschuldigde belasting voor het

² Bron: Agendapunt 2a Voorstel verantwoordingsarrangementen (stuurgroep 10 augustus 2020)

³ Bron: Agendapunt 2b Werkkostenregeling (stuurgroep 10 augustus 2020)

totaal aan te verstrekken subsidie voor zorgbonussen te compenseren) bij de onderneming achter kan blijven.

SG
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikkeling Financieel Beleid
en Deheer

Voordelen

- Deze optie heeft de laagste administratieve lasten voor de werkgever
- Deze optie is het best uitvoerbaar door DUS-I omdat de verlening een PxQ is en achteraf geen controle plaats hoeft te vinden.

Datum
19 augustus 2020

Tabel: inschatting zorgaanbieders en maximaal te verlenen bedrag.²

Zorgaanbieders en het maximaal te verlenen bedrag					
Cat	Grootte zorgaanbieder	Maximaal aantal aanvragen	Maximaal verleend bedrag	Totaal aantal zorgaanbieders	Totaal bedrag groep
1	Bedrijfsgrootte max 2 pers	2	€ 3.600	3.230	11.628.000
2	Bedrijfsgrootte max 4 pers	4	€ 7.200	2.625	18.900.000
3	Bedrijfsgrootte max 9 pers	9	€ 16.200	2.360	38.232.000
4	Bedrijfsgrootte max 19 pers	19	€ 34.200	1.065	36.423.000
5	Bedrijfsgrootte max 49 pers	49	€ 88.200	515	45.423.000
6	Bedrijfsgrootte max 99 per	99	€ 178.200	200	35.640.000
7	Bedrijfsgrootte > 100 pers	> 100	> € 180.000	755	>135.900.000

Aannames: Alle zorgaanbieders dienen een subsidie in, alle zorgaanbieders vragen voor al hun medewerkers een bonus aan, zorgaanbieders vragen niet voor zzp'ers aan. In de bovenstaande tabel is gerekend met een bedrag van € 1.000 bonus plus € 800 eindheffing.